

GEMEENTE HOUTEN

BELEIDSNOTA INTERNATIONALE SAMENWERKING

“Schakelen naar een hogere versnelling”

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	4
2. Terugblik en totstandkoming nota.....	5
3. Waarom in Houten internationaal samenwerken?	6
4. Doelstellingen en rol van de gemeente.....	8
5. Speerpunten van beleid.....	9
5.1 Houten wordt Millennium en Fair Trade Gemeente.....	10
5.2 Stimuleren van internationale kennisuitwisseling.....	16
5.3 Houten internationaal profileren als fietsstad.....	17
6. Uitvoering.....	19
7. Financiële aspecten.....	21
8. IJkpunten resultaten	22
9. Tot slot.....	23

Bijlagen:

- A. Verslag bijeenkomst “De Blik Naar Buiten” d.d. 17 september 2007;
- B. Verslag bijeenkomst “De Blik Naar Buiten d.d. 19 september 2007;
- C. Verslag bijeenkomst “De Blik Naar Buiten d.d. 3 oktober 2007;
- D. Verslag overleg over de conceptnota IS “Schakelen naar een hogere versnelling”d.d. 8 september 2008.

SAMENVATTING

Na jarenlang vooral bezig te zijn geweest met de eigen opbouw, richt Houten de blik meer en meer naar buiten. Er is in Houten al veel aandacht voor de wereld om ons heen. Een groot aantal organisaties zet zich in voor de verbetering van het lot van mensen elders in de wereld of is actief met de opbouw van internationale relaties. Er is vanuit het buitenland ook belangstelling voor wat Houten aan kennis en expertise te bieden heeft. Dit geldt in het bijzonder voor Houten als fietsstad, maar niet uitsluitend. Ook milieu en bestuurlijke ontwikkeling zijn thema's die belangstelling oproepen.

Het college komt in deze nota Internationale Samenwerking met een pakket aan voorstellen om het beleid op het terrein van internationale samenwerking te intensiveren. Onder het motto "Schakelen naar een hogere versnelling" wordt ingezet op de volgende drie speerpunten:

1. Houten wordt Millennium en Fair Trade Gemeente;
2. Stimuleren van internationale kennisuitwisseling;
3. Houten internationaal profileren als fietsstad.

De gemeente ziet voor zichzelf primair een stimulerende, voorwaardenscheppende en ondersteunende rol weggelegd. Ze haakt zoveel mogelijk aan op initiatieven uit de bevolking en biedt daarbij materiële, financiële en/of personele ondersteuning. Uitgangspunt hierbij is dat acties op draagvlak moeten kunnen rekenen bij de bevolking.

Om de ambities die in de nota zijn verwoord te kunnen realiseren, stelt het college voor om het budget voor Internationale Samenwerking geleidelijk te verhogen van € 16.700 nu, naar € 25.000 in 2010. Dit betekent een bijdrage van € 0,50 per inwoner. Dit komt overeen met wat gemiddeld in Nederland door gemeenten aan Internationale Samenwerking wordt besteed. Hiernaast worden voor 2009 en 2010 extra middelen (€ 25.000 per jaar) gereserveerd voor tijdelijke extra personele inzet om de uitvoering van het programma en de daarmee gemoeide activiteiten aan te jagen en te coördineren. Verder wordt, bij internationale rampen de opbrengst van lokale inzamelingsacties tot maximaal € 5.000 verdubbeld wanneer de lokale actie aansluit bij een landelijke inzamelingsactie.

De nota is geschreven voor een periode 4 jaar. In 2013 zal het beleid worden geëvalueerd.

1. INLEIDING

Voor u ligt de nieuwe beleidsnota Internationale Samenwerking. We hebben deze nota de subtitel meegegeven: "Schakelen naar een hogere versnelling". Hiervoor zijn twee redenen. Ten eerste willen wij Internationale Samenwerking in Houten extra impulsen geven. Na jarenlang vooral bezig te zijn geweest met de eigen opbouw van Houten, is er nu alle reden om de blik meer naar buiten te richten. Dit is ook als intentie uitgesproken in het collegeprogramma 2006-2010. Ten tweede willen wij met deze subtitel aanhaken bij één van de sterke elementen van Houten, namelijk haar karakter als fietsstad. Wij zien goede mogelijkheden om Houten als fietsstad ook internationaal méér bekendheid te geven. Uit de buitenlandse bezoekers die wij als regelmatig mogen ontvangen blijkt dat Houten internationaal als fietsstad al een grote reputatie geniet. Door hier gericht nieuwe activiteiten aan te koppelen willen we Houten niet alleen meer op de kaart zetten, maar ook de waarde van fietsen als een van meest milieuvriendelijke en duurzame middelen van vervoer verder promoten. We zien hierbij ook kansen voor versterking van toerisme en recreatie in Houten.

In de afgelopen periode hebben wij als gemeente vrij terughoudend ingespeeld op de wereldwijde internationalisering die in hoog tempo gaande is. Op basis van de vorige nota Mondiaal Beleid zijn goede stappen gezet, maar was er slechts een bescheiden budget beschikbaar om activiteiten te ondersteunen. Toch zijn er diverse activiteiten ontplooid en gebeurt er al behoorlijk veel in Houten. Er zijn zo'n 20 solidariteitsgroepen actief die contacten hebben met allerlei ontwikkelingslanden en landen in Centraal en Oost Europa. Als gemeente ontvangen wij met regelmaat buitenlandse delegaties, doen wij mee aan projecten van VNG Internationaal waarbij wij onze kennis overdragen aan lokale besturen elders in de wereld, trekken wij internationaal de aandacht als fietsstad en is de burgemeester namens de VNG actief op Europees niveau. Echter, deze activiteiten vinden nog teveel op ad hoc basis plaats en missen veelal de nodige samenhang. Met een nieuw beleid willen wij internationale samenwerking meer integraal oppakken en de accenten wat verleggen.

Inmiddels zien wij een veranderende houding van de inwoners van Houten ontstaan. Er is duidelijk meer aandacht voor de wereld om ons heen. De opmars van Fair Trade producten lijkt niet meer te stuiten en er is meer aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Solidariteitsgroepen vinden een beter gehoor op hun oproepen tot steun. Diverse onderwijsinstellingen zijn actief met internationale projecten en kerken, verenigingen en culturele groepen zijn nauw betrokken bij uitwisselingsprogramma's.

Als gemeente willen wij hierop inspelen en willen wij de positieve houding ten aanzien van internationale samenwerking die wij nu signaleren verder stimuleren en uitbouwen. Internationale en landelijke initiatieven zoals de campagnes "Millennium Gemeente" en "Fair Trade Gemeente" bieden hiervoor een goede kapstok. Maar we zien ook andere aanknopingspunten voor internationale samenwerking. Voor ons een reden om onze terughoudende opstelling ten aanzien van internationale samenwerking te laten varen en ons méér naar buiten te richten. Weliswaar met enige

bescheidenheid, want als Houten kunnen wij niet de wereld verbeteren, maar hebben wij wel de ambitie om de betrokkenheid van onze inwoners bij de wereld om ons heen te vergroten.

2. TERUGBLIK EN TOTSTANDKOMING NOTA

Deze nota is gefaseerd tot stand gekomen. De resultaten van het “oude” beleid verwoord in de notitie mondiaal beleid, “think global, act local” van oktober 2000 en ideeën voor het nieuwe beleid zijn beschreven in een gespreksnotitie met de titel “De Blik Naar Buiten” (juli 2007). Doel van deze gespreksnotitie was om te komen tot een waardering (evaluatie) van het gevoerde beleid en mede op basis daarvan voorstellen en handreikingen te doen voor een nieuw beleid op het gebied van internationale samenwerking.

De evaluatie van de nota Mondiaal Beleid leidde tot de conclusie dat ondanks het feit dat de meeste doelen van het beleid zijn aangestipt, het beleid als zodanig weinig uitstraling heeft gehad. Dit komt onder meer doordat de activiteiten van de gemeente en van de ondersteunde groepen weinig op communicatie zijn gericht. Hierdoor blijft het Internationale Samenwerkingsbeleid vrijwel onzichtbaar. Ook is er weinig dynamiek in de groepen die de subsidies ontvangen, ondanks de snelle verandering van de bevolking van Houten. Verder vinden veel van de uitgevoerde activiteiten op adhoc basis plaats en niet vanuit een breder gemeentelijk kader.

Mede op basis van deze conclusies zijn in de gespreksnotitie voorstellen en handreikingen gedaan voor een meer integrale aanpak van het nieuw te ontwikkelen beleid. Uit de vele voorstellen en suggesties heeft het college vervolgens vier speerpunten gekozen voor verdere discussie met de betrokken organisaties en belangstellenden in Houten. Deze speerpunten waren:

1. Houten betrekken bij de Millennium Campagne;
2. groepen de gelegenheid geven zich aan te sluiten bij het Platform van Stedenbanden;
3. projecten ontwikkelen gericht op opbouw democratische structuren;
4. Houten actief promoten als internationale fietsstad.

Vervolgens werd de gespreksnotitie in drie rondes besproken met vertegenwoordigers van de samenleving in Houten: de groepen die actief zijn op het gebied van internationale samenwerking in Houten, het (internationaal) georiënteerde bedrijfsleven in Houten plus experts op het gebied van internationale samenwerking en ten slotte vertegenwoordigers uit het onderwijs-, cultuur- en sportveld, platform maatschappelijk betrokken ondernemen en geïnteresseerde inwoners.

De inzet van deze gesprekken was dat de inwoners van Houten meer betrokken zouden raken bij de activiteiten en initiatieven op het terrein van internationale samenwerking, naast meer bewustwording en het bevorderen van het nemen van eigen initiatieven. Een ander punt was het genereren van

ideeën voor het ontwikkelen van beleid op de vier speerpunten. Ook wilden wij een platform bieden voor de participanten om contacten te leggen en waar mogelijk samenwerking te bevorderen. Als laatste wilden wij met deze vorm van participatie een steun in de rug bieden voor de reeds bestaande Houtense initiatieven op het gebied van internationale samenwerking. Het is ons gebleken dat men het moeilijk vindt elkaar te vinden. Er worden veel initiatieven ontplooid, maar bijna iedereen is solo bezig. Steun vanuit het Houtense bedrijfsleven wordt erg gemist en ook is er behoefte aan specifieke kennis en een netwerk. Er zijn bijvoorbeeld veel mogelijkheden voor (Europese) subsidies, maar als je de weg niet kent, dan laat je gauw geld liggen. Wij hebben verheugd kunnen constateren dat de drie gesprekken nu al resultaten hebben opgeleverd. Mensen hebben elkaar leren kennen en door sommigen zijn al concrete vormen van samenwerking in gang gezet.

3. WAAROM IN HOUTEN INTERNATIONAAL SAMENWERKEN?

De wereld internationaliseert in hoog tempo. De tijd is voorbij dat van de overheden alleen de ministeries van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking internationaal actief waren. De effecten van de internationalisering werken immers steeds meer op lokaal niveau door. Over de hele wereld geven lokale overheden hun beleid een internationale dimensie. In Nederland werkt driekwart van alle gemeenten internationaal samen. Voor het bedrijfsleven vervagen de grenzen steeds meer en vormen afstanden steeds minder een probleem. Via de media, nieuwe communicatietechnologie en goedkopere transportmogelijkheden komt ook voor burgers de wereld direct de huiskamer binnen of wordt gemakkelijker bereikbaar als vakantiebestemming.

Parallel aan deze wereldwijde internationalisering loopt het eenwordingsproces van de Europese Unie. De Europese Unie grijpt in op het functioneren van gemeenten door Europese wet- en regelgeving die doorwerkt tot het lokale niveau, door Europese subsidies die beschikbaar zijn en door het slechten van de grenzen binnen de steeds groter wordende Europese Unie. Een goed begrip van de situatie van burgers en bedrijven in andere Europese lidstaten kan van belang zijn voor het beleid van gemeenten. Denk bijvoorbeeld aan de toestroom van werknemers uit de Oost-Europese landen. Maar ook aan de Europese aanbestedingsregels. Ook kan de culturele diversiteit van Europa een belangrijke toegevoegde waarde opleveren voor de eigen cultuur en identiteit. Verder spelen er ook op gemeentelijk niveau onmiskenbaar economische belangen.

Tegen deze achtergrond zijn er vanuit de gemeente meerdere motieven en overwegingen om zich met internationale samenwerking bezig te houden. Op een vijftal hiervan, die mede ontleend zijn aan ervaringen in andere gemeenten, willen we hier kort ingaan:

1. **Het ideële motief.** Gemeenten zijn solidair met verdrukten en zetten zich in voor armoedebestrijding in ontwikkelingslanden, spreken zich uit voor de vrede en steunen waar

mogelijk democratische en bestuurlijke ontwikkeling in landen in ontwikkeling en in transitie. Initiatieven vanuit de gemeente en particuliere organisaties versterken het draagvlak onder de bevolking voor internationale samenwerking. Gebleken is dat gemeentelijke beleid op het gebied van internationale samenwerking –mits wordt samengewerkt met het particulier initiatief- leidt tot grotere actieve betrokkenheid bij internationale ontwikkelingen onder de bevolking.

2. **Het economische motief.** Gemeenten creëren economische infrastructuur, trekken investeerders met een bepaald profiel, en profileren zich om zich op de steeds meer uniform wordende Europese markt te onderscheiden als vestigingsplaats of als toeristische trekpleister. Gemeenten organiseren handelsmissies, nemen deel aan internationale netwerken en organiseren economische beurzen en conferenties.
3. **Het motief van bestuur, organisatie en culturele verbreding.** Gemeenten leren van best practices van gemeenten in andere landen, medewerkers doen internationale ervaring op en worden –mede daardoor- beter gemotiveerd en gemeenten worden Europa-proof. Contacten met andere culturen zijn leerzaam en leuk. Internationale samenwerking draagt bij aan verbreding van de eigen horizon, waardoor meer wederzijds begrip ontstaat en een andere kijk op de eigen gemeente.
4. **Het motief van sociale cohesie.** Gemeenten werken samen met migrantenorganisaties, scholen, bedrijfsleven, kerken enz. waardoor de kloof tussen gemeente en de burger verkleint, de sociale banden in de samenleving verstevigen en de integratie wordt bevorderd. Het leidt ook tot meer kennis van en onderling begrip over de situatie en omstandigheden van de landen van herkomst.
5. **Het motief van duurzame ontwikkeling.** Gemeenten dragen bij aan een leefbare wereld door in het beleid rekening te houden met de ecologische en sociale effecten, niet alleen hier en nu, maar ook op wereldschaal en voor volgende generaties. Het aanpakken van wereldwijde vraagstukken als armoede, oorlogen en milieubederf is een gezamenlijke internationale, nationale en lokale verantwoordelijkheid. Bewustwording over hoe het eigen handelen effecten kan hebben op vraagstukken van milieu en duurzaamheid, kan aanleiding geven tot een ander gedrag en daarmee bijdragen aan de oplossing van deze vraagstukken.

In de gemeente Houten is tot nu toe vooral het eerste, ideële, motief leidend geweest voor de internationale samenwerking. Solidariteit is het motief dat als een rode draad door de oude nota mondiaal beleid loopt. Duurzaamheid, het vijfde motief, is weliswaar sterk aanwezig in andere beleidsterreinen van de gemeente Houten, maar er is tot dusverre nauwelijks een relatie gelegd met internationale samenwerking.

Houten heeft veel te winnen als het zich ook door de andere motieven laat inspireren. Houten heeft economische belangen en het bedrijfsleven heeft er baat bij als de gemeente een herkenbaar (internationaal) profiel heeft. Omgekeerd kan de gemeente Houten gebruik maken van de internationale contacten van het bedrijfsleven in Houten. Door de snelle groei moet Houten veel zelf ontwikkelen. Het bestuur en de ambtelijke organisatie van Houten kan daarom leren van andere gemeenten en anderen op hun beurt laten profiteren van de ervaringen van de eigen karakteristieke ontwikkeling door deelname in internationale netwerken en uitwisselingsactiviteiten. Door diezelfde snelle groei is het belangrijk dat de nieuwe bewoners aan Houten gebonden worden: het motief van de sociale cohesie.

Voor ons is duidelijk dat het nieuwe beleid op het gebied van internationale samenwerking pas een succes kan worden wanneer het geworteld is in de Houtense samenleving. Uit de gesprekken kwamen ook kreten naar voren als “ga uit van eigen kracht”, “sluit aan bij al bestaande initiatieven” en “hou het Houtens”. Deze oproepen zijn dan ook leidraad geweest bij het formuleren van het nieuwe beleid.

4. DOELSTELLINGEN EN ROL VAN DE GEMEENTE

Rekening houdend met de hiervoor geschetste specifieke achtergrond, omstandigheden en ervaringen van Houten, willen we het nieuwe beleid op het terrein van Internationale Samenwerking richten op de volgende doelen:

1. Vergroten van de betrokkenheid en bewustwording van de inwoners van Houten bij de belangrijke actuele wereldvraagstukken zoals armoedebestrijding, de aantasting van het milieu en democratie en mensenrechten teneinde mensen aan te zetten tot concrete actie en tot een kritische bezinning op hun eigen gedrag en handelen.
2. Bevorderen van meer samenhang en afstemming tussen de verschillende lokale initiatieven op het terrein van Internationale samenwerking, zodat de zichtbaarheid en herkenbaarheid voor de bevolking wordt vergroot en het rendement van de inzet toeneemt.
3. Een bijdrage leveren aan de versterking van lokale besturen en democratische verhoudingen elders in de wereld door inzet van ervaring en deskundigheid van gemeentelijke medewerkers en vertegenwoordigers van lokale organisaties en bedrijven;
4. het stimuleren van internationale contacten en uitwisselingen vooral tussen jongeren en tussen lokale organisaties en instellingen, zodat er meer wederzijds begrip ontstaat en meer

waardering en respect voor culturen en samenlevingsvormen elders in de wereld.

5. Houten internationaal profileren als fietsstad, om zo bij te dragen aan het stimuleren van de fiets als duurzaam vervoersmiddel, en om de bekendheid van Houten internationaal te vergroten en zo meer bezoekers naar Houten te trekken.

De rol van de gemeente hierin zien wij als volgt:

1. De gemeente heeft een initiërende, voorwaardenscheppende en ondersteunende rol. De gemeente haakt aan op initiatieven uit de bevolking en biedt daarbij materiële, financiële en/of personele ondersteuning. De bijdrage richt zich primair op activiteiten die gericht zijn op voorlichting en communicatie naar de Houtense bevolking en op eventuele kosten voor de voorbereiding en organisatie. In principe wordt geen bijdrage geleverd voor activiteiten in de betrokken derde landen, om te voorkomen dat de gemeente betrokken wordt bij de verantwoording over de besteding van gelden ter plekke. Dit blijft de verantwoordelijkheid van de betrokken organisaties.
2. De gemeente sluit met haar beleid nauw aan op lokale initiatieven waarbij het uitgangspunt zal zijn dat acties van de gemeente op draagvlak moeten kunnen rekenen van de bevolking.
3. Alleen initiatieven die afkomstig zijn van organisaties/particulieren uit Houten, komen in aanmerking voor gemeentelijke ondersteuning.
4. De gemeente wil voor haar inwoners, in Houten gevestigde bedrijven, instellingen en eigen personeel een voorbeeldfunctie bekleden. Dit betekent dat zij de uitgangspunten van het internationale samenwerkingsbeleid in haar beleid en gedrag waar dat mogelijk en relevant is, zal betrekken. Dit betekent concreet onder meer dat waar mogelijk fair trade producten zullen worden gebruikt, dat er een duurzaam inkoopbeleid wordt gevoerd en dat in de communicatie aandacht zal zijn voor internationale thema's.

Uitgangspunt is dat het beleid concreet, sober en doelmatig is, zodat het ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

5. SPEERPUNTEN VAN BELEID

De hierboven genoemde doelstellingen willen we realiseren door ons te richten op de volgende drie speerpunten:

1. Houten wordt Millennium en Fair Trade gemeente;

2. Stimuleren van internationale kennisuitwisseling;
3. Houten internationaal profileren als fietsstad.

5.1 Houten wordt Millennium en Fair Trade gemeente

De VNG heeft in maart 2007 de Millennium Campagne gelanceerd. De Millenniumdoelen zijn acht doelstellingen die gerelateerd zijn aan de bestrijding van extreme armoede in de wereld (zie kader). De doelen zijn geformuleerd op het niveau van de Verenigde Naties en dienen in beginsel in 2015 gehaald te zijn. Vrijwel alle regeringsleiders hebben zich er in 2000 aan gecommitteerd en de Nederlandse regering heeft zich in het regeerakkoord van maart 2007 opnieuw duidelijk uitgesproken over het grote belang van de Millenniumdoelen en de bereidheid van de regering om zich er voor in te zetten. Tot februari 2008 hebben 54 Nederlandse gemeenten (die 21% van de bevolking vertegenwoordigen), veelal door een raadsbesluit, zich bij de campagne Millennium Gemeente aangesloten. De verwachting is dat er ruim 100 gemeenten actief aan de campagne zullen deelnemen.

De Millennium Campagne heeft de volgende doelen:

1. Extreme armoede en honger zijn uitgebannen;
2. Alle jongens en meisjes gaan naar school;
3. Mannen en vrouwen hebben dezelfde rechten;
4. Kindersterfte is sterk afgenomen;
5. Minder vrouwen sterven door zwangerschap;
6. De verspreiding van ziektes als aids en malaria is gestopt;
7. Er leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu;
8. Er is meer eerlijke handel, schuldverlichting en hulp.

In de Millennium Campagne wordt aan gemeenten een aantal actieperspectieven voorgelegd. Gemeenten hebben echter volledige vrijheid in de manier waarop zij hun activiteiten binnen de campagne vormgeven. Voor een deel sluiten de actiemogelijkheden aan bij landelijke acties, die worden geïnitieerd door een landelijk secretariaat, die gemeenten bij hun acties concreet ondersteunt. In 2007 zijn onder meer verschillende publieksacties georganiseerd en een wereldwijde actiedag ('White Band Day') tegen armoede in oktober 2007. Via het secretariaat kan bovendien de beschikking worden verkregen over (gratis) voorlichtings- en actiemateriaal. Hiernaast is het vooral de bedoeling dat gemeenten zelf samen met lokale organisaties invulling geven aan de campagne.

Deelname aan de campagne van Millennium Gemeente biedt een uitstekende gelegenheid om de diverse activiteiten die op het terrein van internationale samenwerking in Houten in de afgelopen periode zijn ontwikkeld in een breder algemeen kader te plaatsen en meer onderling met elkaar in

verbinding te brengen. Het biedt bovendien de mogelijkheid om meer aandacht te vragen voor de armoedeproblematiek en het milieuvraagstuk in de wereld en mensen te stimuleren om zelf actief te worden. De campagne vervult hierbij vooral een kapstokfunctie ter ondersteuning en versterking van de lokale initiatieven. Het is beslist niet de bedoeling van de gemeente om de rol van lokale organisaties over te nemen. In tegendeel zelfs, de Millenniumcampagne heeft alleen een goede kans van slagen als lokale organisaties zich hier volledig achter scharen en hieraan ook actief hun bijdrage willen/kunnen leveren. Wanneer Houten Millennium Gemeente is, kan dat ook als een prikkel werken voor nieuwe Houtense initiatieven op dit terrein.

In het kader van de Millennium Campagne stellen we ons voor om de volgende activiteiten te ontwikkelen of te ondersteunen:

1. Voorlichtings- en bewustwordingsactiviteiten op gemeentelijk niveau die enerzijds aansluiten bij de landelijke acties en anderzijds aandacht geven aan de diverse lokale initiatieven die passen binnen de doelstellingen van de Millenniumdoelen. Bij voorkeur worden deze voorlichtingsactiviteiten uitgevoerd vanuit een platform van lokale organisaties. In eerste instantie zal de gemeente actief de totstandkoming van een platform voor internationale samenwerking bevorderen. De voorkeur gaat daarbij uit naar een vorm waarbij het platform structureel in reeds bestaande structuren wordt ingepast. Het moet in het platform internationale samenwerking gaan over zaken als communicatie, gezamenlijke activiteiten, wederzijdse ondersteuning etc..
2. Stimuleren van lokale fondswerving voor projecten in ontwikkelingslanden die aansluiten bij de Millenniumdoelen. Lokale initiatiefnemers of Houtense solidariteitsgroepen kunnen hiervoor een beroep doen op subsidie van de gemeente. De subsidie is vooral bedoeld om de initiatiefnemers te ondersteunen bij de organisatie en communicatie van de projecten en om de betrokkenheid en bewustwording van de Houtense bevolking en ondernemingen te stimuleren. Bijdragen voor de activiteiten in derde landen komen in beginsel niet voor subsidie in aanmerking. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt primair bij de initiatiefnemers zelf door eigen fondswerving, donorbijdragen en mogelijke andere subsidieverleners.
3. Activiteiten gericht op het versterken van de onderlinge samenwerking en coördinatie en het verbeteren van de kwaliteit van de fondswerving en projectuitvoering. Wat het eerste betreft gaan de gedachten hierbij uit naar samenwerking met het Platform Maatschappelijk Betrokken Ondernemen. Met name de ervaringen die inmiddels zijn opgedaan met het concept van "Meet and Match", waarbij organisaties vraag en aanbod rond activiteiten bij elkaar brengen, lijkt voor ontwikkelingsprojecten een belangrijke toegevoegde waarde te kunnen vervullen. Voor het tweede element wordt gedacht aan het aanhaken bij landelijke netwerken (bijvoorbeeld netwerk van stedenbanden) of bij activiteiten die worden uitgevoerd door de landelijke en regionale ontwikkelingsorganisaties (COS-Utrecht, Medefinancieringsorganisaties etc).

4. Het stimuleren van activiteiten die het gedrag en handelen van de inwoners, bedrijven en organisaties in Houten zelf zodanig veranderen dat meer rekening wordt gehouden met de effecten ervan op het armoedevraagstuk, de mondiale milieuproblematiek en op de situatie van de mensenrechten. Hierbij kan worden gedacht aan activiteiten gericht op bewust consumeren, bewust beleggen, een goed milieu- en klimaatbeleid, vluchtelingenproblematiek, maatschappelijk verantwoord ondernemen en fair trade. Vooral op lokaal niveau kan dergelijk gedrag en handelen relatief veel invloed hebben, vooral als deze aansluiten bij activiteiten die een breder draagvlak in de samenleving hebben of kunnen krijgen. Vandaar dat we hier een extra accent op willen leggen, onder meer door ons actief te manifesteren als fair trade gemeente (zie speerpunt 1).

5. Het op projectbasis leveren van een bijdrage aan de opbouw van democratische structuren en bestuurlijke organisaties in ontwikkelingslanden. We willen kennis die binnen de gemeentelijke organisatie of elders binnen organisaties in Houten aanwezig is, op projectbasis inzetten als blijkt dat deze projecten kunnen voldoen aan een duidelijke behoefte in deze landen. Een efficiënt en democratisch bestuur is een essentiële voorwaarde voor een structurele oplossing van het armoedevraagstuk. Lokale overheden spelen hierbij een belangrijke rol en kennisoverdracht kan hierbij van belang zijn.

Houten Fair Trade Gemeente

Het ontwikkelen van een eerlijker handelssysteem vormt een aparte doelstelling van de Millenniumdoelen (doelstelling 8). Een eerlijker handelssysteem is van cruciaal belang om het armoedevraagstuk ook structureel te kunnen oplossen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt primair bij de nationale overheden in het kader van de Wereldhandelsorganisatie WTO. Toch blijkt dat het gedrag van lokale consumenten en ondernemingen van belang kan zijn bij de internationale handel. Zo heeft de inzet van Fair Trade en Max Havelaar in de afgelopen jaren veel consumenten en ondernemingen aangezet tot een bewuster inkoopgedrag. De onlangs gelanceerde campagne "Duurzaam Inkopen" van de rijksoverheid blijkt veel ondernemers te stimuleren om hun productie op een sociaal en duurzaam verantwoorde wijze in te richten. En ook het thema "Maatschappelijk verantwoord ondernemen" heeft veel invloed op het gedrag van ondernemers, ook internationaal.

Wij kunnen dus ook in Houten wel degelijk bijdragen aan een eerlijker handelssysteem als we als consumenten of als ondernemer in ons aankoopbeleid rekening houden met de belangen van de armen in ontwikkelingslanden. Door ons als gemeente aan deze inzet te committeren kunnen we ons manifesteren als Fair Trade Gemeente. Hiermee sluiten we aan bij de actie voor Fair Trade gemeenten die in 2007 door een aantal organisaties is gestart. In de gesprekken die in het afgelopen jaar gevoerd zijn met betrokkenen en belanghebbenden bij internationale samenwerking is ons ook gebleken dat het onderwerp fair trade erg leeft in Houten.

De actie voor Fair Trade Gemeente is in juli 2007 gestart en wordt gedragen door een groot aantal instellingen waaronder de Wereldwinkel, Max Havelaar, ICCO en de Centra voor internationale Samenwerking (COS). Er zijn zes criteria alvorens een gemeente de officiële titel Fair Trade Gemeente mag dragen (zie kader). Momenteel zijn er in Nederland verschillende gemeenten die aan de actie meedoen, maar er zijn nog geen gemeenten die de titel hebben weten te verwerven.

De criteria waaraan een gemeente moet voldoen om de titel Fair Trade Gemeente te krijgen:

1. Er is een lokale werkgroep actief die de initiatieven neemt en weet te behouden. De werkgroep is een heterogene groep met vertegenwoordigers uit verschillende werkterreinen, waaronder een vertegenwoordiger van de gemeente. Inmiddels is deze werkgroep in Houten al actief.;
2. De gemeente spreekt zich uit voor Fair Trade. De gemeenteraad en de verschillende gemeentelijke afdelingen verwoorden Fair Trade in hun beleid en handelen hier naar;
3. In de plaatselijke winkels worden eerlijke producten duidelijk zichtbaar verkocht. De plaatselijke horeca serveert Fair Trade producten;
4. Lokale organisaties (zoals scholen, kerken en verenigingen) en bedrijven gebruiken Fair Trade producten. Er worden activiteiten georganiseerd om de kennis over en de betrokkenheid bij Fair Trade te vergroten;
5. Media-aandacht. Er wordt een evenement georganiseerd bij het behalen van de titel, en een strategie ontwikkeld om de campagne lang in het nieuws te houden;
6. Het zesde criterium is Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. In de gemeente wordt een (nieuw) initiatief gelanceerd op het gebied van MVO.

Houten kan al aan verschillende van bovengenoemde criteria voldoen en zou in potentie met enige inspanning op afzienbare termijn de titel Fair Trade gemeente kunnen behalen. Er is inmiddels een actieve werkgroep aan de slag waarin diverse groeperingen uit Houten vertegenwoordigd zijn waaronder de Wereldwinkel, College De Heemlanden, Kerk in Actie en betrokken inwoners. De gemeente koopt al jaren fair trade producten en zet zich ook in voor een duurzaam inkoopbeleid. Ook neemt het bedrijfsleven al enkele jaren enthousiast deel in het Platform Maatschappelijk Betrokken Ondernemen. Kortom, de basis is al aanwezig en het is vooral een kwestie ook aan de overige criteria te voldoen.

Vanuit de gemeente willen we de actie Houten Fair Trade gemeente onder meer op de volgende wijze ondersteunen:

- via deze nota spreekt de raad zich expliciet uit om Fair Trade gemeente te worden;
- het beleid om fair trade producten te gebruiken wordt onverkort voortgezet;
- de gemeente hanteert een duurzaam inkoopbeleid en streeft ernaar dat, in overeenstemming met landelijk afgesproken streefcijfers, in 2010 tenminste 75% van de ingekochte producten duurzaam zijn geproduceerd;
- de lokale werkgroep kan voor haar activiteiten een beroep doen op gemeentelijke financiële ondersteuning;
- de gemeente zal het initiatief ook inhoudelijk ondersteunen en zo nodig actief naar buiten toe uitdragen.

Subsidiemogelijkheden

Zoals eerder al in de nota staat, willen wij naar een transparante subsidieregeling voor activiteiten gericht op internationale samenwerking. Hiervoor zullen de toewijzingscriteria nog nader worden uitgewerkt in een zgn. beleidsregel. De huidige vorm van subsidieverlening aan solidariteitsgroepen zal komen te vervallen. Hiervoor komt een nieuwe regeling in de plaats die erop gericht zal zijn om, passend binnen de in de gemeente Houten gehanteerde subsidieverordening, aanvragers in de gelegenheid te stellen om activiteiten uit te voeren. Uitgangspunt zal zijn dat de activiteiten voornamelijk in Houten moeten worden uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan promotie, inzamelingsacties, ondersteuning van de vrijwilligersorganisatie etc. Een effect hiervan kan zijn dat solidariteitsgroepen nog meer gelden voor de eigen projecten te kunnen verwerven.

Regeling noodhulp bij internationale rampen

In principe vinden wij het geen gemeentelijke taak om standaard een financiële bijdrage aan (internationale) rampen te geven.

Echter, wanneer de aard van de ramp ergens ter wereld zodanig van aard is, dat bij iedereen gevoelens van medeleven ontstaan en er een landelijk inzamelingsnummer en/of tv-actie worden georganiseerd, dan erkennen wij de voorbeeldfunctie die van een gemeentelijke donatie kan uitgaan. Sinds het jaar 2001 hanteren wij dan ook de beleidsregel dat in zulke gevallen een gemeentelijke bijdrage wordt geleverd als er is sprake van een lokale actie door (een deel van) de Houtense bevolking in aansluiting op een nationale actie gericht op fondsenwerving en er door de samenwerkende hulporganisaties een nationaal bankrekeningnummer is opengesteld (bijv. 777 of 800800). De gemeente verdubbelt dan de opbrengst van de lokale actie tot een bepaald maximum per nationale actie en stort dat bedrag vervolgens op het landelijke nummer. Wij stellen voor dit maximum op € 5.000 per actie te stellen (was € 2.500). In uitzonderlijke situaties (vergelijk de Tsunami in december 2005) kan de raad uiteraard besluiten hiervan af te wijken.

Aangezien rampen niet te voorspellen zijn, en derhalve niet op voorhand in de gemeentebegroting kunnen worden opgenomen, worden deze kosten ten laste gebracht van de begrotingspost onvoorzien.

Het op projectbasis versterken van lokale besturen elders in de wereld

Wij vinden kennisoverdracht aan een gemeente in een ontwikkelingsland of een land in transitie een onderwerp dat de gemeente zelf in het kader van de Millennium campagne kan oppakken. In de afgelopen periode hebben wij als gemeente hiermee enige ervaring opgedaan door deelname aan enkele projecten in de Nederlandse Antillen. Het ging hierbij om een milieuproject en om een organisatieproject waarbij ambtenaren van de gemeente aan korte adviesmissies aan dit gebiedsdeel hebben deelgenomen. Dit gebeurde binnen een programma van VNG International. Verder hebben wij een aantal jaren geleden meegedaan aan een VNG project over burgerparticipatie. Hiervoor werd Houten gekoppeld aan de Roemeense gemeente Medgidia. Vertegenwoordigers van die gemeente hebben 2 maal een werkbezoek aan Houten gebracht.

Voor de samenwerking met lokale gemeenten elders kunnen we aanhaken bij de projecten van de VNG Internationaal. De VNG biedt hiervoor drie programma's:

- LOGO East; een programma met partners in landen die zich voorbereiden op de toetreding tot de Europese Unie. Kennisoverdracht over lokaal bestuur staat hierin centraal. Het huidige LOGO East Programma richt zich onder meer op de landen Rusland, Servië en Oekraïne.
- LOGO South; In dit programma wordt samengewerkt met elf ontwikkelingslanden en loopt nog minimaal tot 2010. Per land kunnen verschillende thema's centraal staan, bijvoorbeeld lokale belastingen, afvalbeleid, sociale huisvesting, etc. Binnen dit programma zijn ook uitwisselingsprojecten opgenomen, waaraan door meerdere gemeenten uit meerdere landen kan worden deelgenomen
- Incidentele uitzendingen; tot dit programma behoren onder meer de projecten in de Nederlandse Antillen, waaraan Houten onlangs heeft deelgenomen. De projecten worden ontwikkeld op basis van concrete verzoeken uit ontwikkelingslanden

Voor deze programma's is het gebruikelijk dat de reis- en verblijfkosten worden vergoed. De belangrijkste kosten bestaan dan ook uit de tijdsinvestering van de betrokken ambtenaren.

Wij stellen voor te gaan participeren in een nieuw instapprogramma van het LOGO South programma van VNG International. Dit programma is recentelijk ontwikkeld voor gemeenten zoals Houten die Millennium Gemeenten willen worden en die aangegeven hebben lokale besturen elders te willen versterken, maar die hiervoor zelf nog geen contacten hebben. Het programma zal worden opgezet in overleg met de Nederlandse gemeenten. Dit betekent dat de keuze van het land en de gemeente mede door de gemeente Houten beïnvloed kan worden. Binnen dit onderdeel is extra begeleiding beschikbaar. Het onderwerp van samenwerking zal sterk verbonden zijn met de één van de

millenniumdoelen. Uitgangspunt hierbij blijft dat willen bijdragen aan de democratische bestuursontwikkeling en burgerparticipatie elders in de wereld.

Alvorens wij aan dit programma zullen deelnemen, willen we onze betrokkenheid aan de lopende projecten van de VNG in de Antillen tot een goed einde brengen. Door het positieve verloop is er mogelijk sprake van vervolgvacatures. Als Houten hierin een bijdrage kan leveren willen we dit zeker overwegen.

Een andere vorm van kennisoverdracht kan wellicht plaatsvinden in het kader van onze profilering als fietsstad. Onder speerpunt 3 zullen we hierop nader ingaan.

Hoewel binnen de programma's van de VNG de kosten van deelname voor een groot deel worden vergoed, realiseren wij ons dat deze activiteiten behoorlijk wat ambtelijke capaciteit, tijd en geld met zich mee zullen brengen. Wij zullen dan ook alleen deelnemen wanneer wij daar de mogelijkheden voor hebben. Verder moet voldoende duidelijk zijn dat onze bijdrage daadwerkelijk een toegevoegde waarde kan opleveren. We willen verder zorgen dat over de activiteiten zowel binnen als buiten de organisatie goed wordt gecommuniceerd en dat waar mogelijk naast het brengen van kennis ook kennis wordt gehaald. De kosten die met de deelname aan deze projecten zijn gemoeid, worden niet ten laste gebracht van het budget van Internationale Samenwerking, maar worden wel apart verantwoord en betrokken bij onze gemeentelijke bijdrage.

5.2 Stimuleren van internationale kennisuitwisseling

Door de uitbouw van de Europese Unie en het proces van globalisering neemt het belang van internationale contacten en kennisuitwisseling steeds meer toe. De moderne technologie maakt het onderhouden van deze contacten ook steeds gemakkelijker. De Europese Unie is zeer actief in het stimuleren van deze contacten via allerlei programma's op een groot aantal terreinen. Ook zijn in Nederland diverse regelingen en arrangementen die hierop zijn gericht.

Wij vinden dat het stimuleren van internationale contacten en kennisuitwisseling een belangrijke bijdrage kan leveren aan het inzicht in internationale verhoudingen en culturele diversiteit en daarmee aan een beter wederzijds begrip tussen landen en volkeren. Ook een onderwerp als mensenrechten komt hier aan de orde. Wij willen hierbij specifiek aandacht schenken aan de jeugd. Vanuit de gemeente willen we ons hierbij op de volgende activiteiten richten:

- Stimuleren van internationale uitwisselingsprojecten: Op dit moment zijn er in het voortgezet onderwijs al diverse scholierenuitwisselingen (Heemlanden voornamelijk via het project Going Global en het Wellant College met allerlei landen in Europa en Japan). Sommige basisscholen in Houten hebben beperkte internationale contacten. Wij zien daar zeker mogelijkheden tot verbreding. Ook denken wij aan de sportverenigingen (internationale toernooien etc.) en aan culturele instellingen/organisaties (cultuurcentrum, muziekverenigingen, theatergroepen etc.). De Europese Unie is zeer actief in het stimuleren van dit soort contacten via allerlei programma's/ subsidieregelingen op een groot aantal

terreinen. Wij willen bevorderen dat hier in Houten de internationale contacten en kennisuitwisseling wordt uitgebreid en waar mogelijk zullen wij dat stimuleren.

- In Houten woonachtige buitenlanders laten vertellen over hun land en cultuur; In Houten zijn veel verschillende nationaliteiten woonachtig. Veel van deze mensen kunnen ongetwijfeld een interessant verhaal vertellen over hun land van herkomst en over hun culturele, sociale en religieuze achtergrond. Door deze mensen een platform te bieden kan er niet alleen meer wederzijds begrip ontstaan, maar kan ook de integratie in de Nederlandse samenleving worden bevorderd. Verschillende organisaties, waaronder de kerken en welzijnsorganisaties, zijn hiermee al actief bezig. We willen stimuleren dat dit in Houten nog breder wordt opgepakt, bijvoorbeeld in scholen en verenigingen.
- Meer aandacht voor belangwekkende internationale gebeurtenissen en campagnes: vanuit onder meer de Verenigde Naties, de Europese Unie en andere internationale organisaties wordt gedurende het jaar vaak aandacht gevraagd voor bepaalde internationale onderwerpen of campagnes. Denk bijvoorbeeld aan de internationale dag van de mensenrechten, internationale dag tegen racisme, dag van Europa etc. We willen jaarlijks een aantal van deze acties vanuit de gemeente meer aandacht geven, bijvoorbeeld door de vlag die dag uit te hangen, door in de gemeenterubriek hieraan aandacht te besteden of een solidariteitsgroep die zich hiermee bezighoudt hierin extra te ondersteunen. De keuze van de acties willen we mede afhankelijk stellen van de activiteiten die lokaal rond het thema in Houten worden georganiseerd.

Verder willen wij het initiatief nemen tot een platform voor internationale contacten. Hier kunnen geïnteresseerden met elkaar in contact komen en kennis vergaren. Ook zullen wij het netwerk wat zich in Houten bezighoudt met internationale samenwerking in kaart brengen.

5.3 Houten internationaal profileren als fietsstad

Houten heeft internationaal al een zekere bekendheid verworven als fietsstad. Diverse internationale delegaties hebben Houten in de afgelopen jaren al bezocht, de gemeente blijkt in Nederland jaarlijks het grootste aantal internationale delegaties op fietsgebied te ontvangen (Fietsberaad, juni 2008). Vooral de ruimtelijke inrichting en stedenbouwkundige kwaliteit van Houten en haar bijzondere fietspadennetwerk en fietsvoorzieningen, maken Houten voor buitenlandse gemeenten en organisaties interessant. In verschillende landen, zowel binnen als buiten Europa, wordt vanuit het oogpunt van milieu, mobiliteit, recreatie en gezondheid steeds meer aandacht besteed aan het stimuleren van het fietsgebruik. De situatie en ervaringen van Houten blijken daarbij vaak een waardevolle bron van kennis en inspiratie te vormen.

Een andere overweging is dat de internationale bekendheid als fietsstad ook kan bijdragen aan het versterken van de eigen identiteit van Houten en aan het gevoel van betrokkenheid en trots van Houtenaren op hun eigen gemeente. Ook kan het bijdragen aan de ontwikkeling van economische en

toeristische activiteiten. Daarom zal nauw worden aangesloten bij de beleidsontwikkeling op het terrein van recreatie en toerisme en bij de inzet om Houten landelijk als fietsstad te presenteren.

Wij willen Houten als fietsstad internationaal meer gaan profileren onder meer door de volgende activiteiten te ontplooiën:

- De kennis en ervaring van Houten inbrengen in ontwikkelingsprojecten die op fietsen gericht zijn. Hierbij zal worden samengewerkt met I-CE, Interface for Cycling Experience, een internationale NGO op fietsgebied, die in Nederland (Utrecht) is gevestigd. Deze organisatie coördineert onder meer het Bicycle Partnership Programm in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. In dit kader vinden uitwisselingsprogramma's plaats en worden projecten in ontwikkelingslanden ondersteund. De gemeente Houten ontvangt nu al regelmatig buitenlandse delegaties via I-CE. We willen onze inbreng in dit programma versterken en ook de deelname in projecten in ontwikkelingslanden als mogelijkheid verkennen.
- Binnen Europa actief deelnemen aan Europese netwerken van fietsvriendelijke steden. We denken hierbij met name aan BYPAD, een Europees netwerk dat de kwaliteit van het fietsbeleid wil stimuleren door middel van een audit systeem dat gemeenten in staat stelt van elkaars ervaringen te leren. Het audit-programma voorziet in de verschillende niveau's van ontwikkeling van fietsbeleid, waardoor wij mogelijkheden zien om naast het delen van onze kennis ook de nodige kennis op te doen.
- Het actief deelnemen aan internationale congressen, zoals VeloCity in Parijs in 2003 en Meetbike in Dresden in 2008. De presentatie die in 2003 tijdens VeloCity werd verzorgd heeft tot een aanzienlijke spin-off van buitenlandse delegaties en kennisoverdracht geleid. Tijdens Meetbike in Dresden bleek nog eens hoezeer Houten als fietsstad internationaal wordt gewaardeerd en gerespecteerd. De gemeentelijke website zal hier een grotere functie in vervullen, door het in meerdere talen aanbieden van informatie over de verkeerskundige en stedenbouwkundige structuur.
- Als werkgever deelnemen aan de landelijke campagne Fietsen Scoort (dat fietsen naar het werk koppelt aan duurzame ontwikkeling) en aan andere op fietsen georiënteerde ontwikkelingsprojecten. De campagne Fietsen Scoort is op 1 april 2008 van start gegaan. In samenwerking met de particuliere groepen kan de gemeente aan fietsen gerelateerde fondsenwerving stimuleren. Voorbeelden zijn de recycling en verkoop van in beslaggenomen en oude fietsen, gesponsord fietsen voor een goed doel etc.
- Aansluitend op de recent vastgestelde beleidsnota Toerisme en recreatie het in diverse talen aanbieden van een aantrekkelijk aanbod aan fietsroutes, informatiemateriaal en voorzieningen voor buitenlandse gasten over Houten Fietsstad. We mikken hierbij niet alleen op de 'traditionele' toerist, maar ook op de gasten die een meer inhoudelijke en zakelijke

achtergrond hebben. Voor de eerste categorie ligt samenwerking met Linieland en Kromme Rijngebied voor de hand. Voor de tweede groep zal samenwerking met Utrecht nader verkend worden, onder meer in relatie tot bijvoorbeeld het congrescentrum, de universiteit etc.

6. UITVOERING

De uitvoering van activiteiten op het terrein van Internationale Samenwerking ligt in de eerste plaats bij de diverse lokale organisaties en instellingen. Het gaat erom zoveel mogelijk bewoners van Houten actief te betrekken bij Internationale Samenwerking en hen te stimuleren een concrete bijdrage te leveren aan grensoverschrijdende activiteiten. De rol van de gemeente is hierbij vooral stimulerend, faciliterend en ondersteunend. Hiernaast pakt de gemeente ook eigen taken en activiteiten op, bijvoorbeeld bij de samenwerkingsprojecten en bij het internationale fietsbeleid.

De ondersteuning van de gemeente bij de uitvoering van de diverse activiteiten zal vooral op de volgende manieren plaatsvinden:

1. subsidieverlening: organisaties die activiteiten ontwikkelen die passen binnen dit beleidskader kunnen een beroep doen op financiële ondersteuning. De uitgangspunten en criteria voor de subsidieverlening zullen jaarlijks in een beleidsregel worden uitgewerkt. De omvang van de subsidie wordt jaarlijks in de begroting vastgesteld.
2. het leveren van bijdragen op het terrein van informatie en communicatie en bij de organisatie van activiteiten; in de gemeentelijke communicatierubrieken zal Internationale Samenwerking een apart aandachtspunt vormen en zal regelmatig verslag worden gedaan van de voortgang van de Millennium Campagne. Verder willen we een jaarlijkse bijeenkomst organiseren over Internationale Samenwerking om de bekendheid en effectiviteit van de diverse organisaties en initiatieven te vergroten. Op deze manier willen we ook de onderlinge samenwerking tussen verschillende organisaties versterken. Voorafgaand aan de eerste bijeenkomst zal een inventarisatie worden gemaakt van alle initiatieven in Houten op het gebied van internationale samenwerking (groepen, scholen, bedrijven, instellingen, gemeente, fietsen en mogelijke kruisbestuivingen van beide).
3. het leveren van een voorbeeldfunctie bijvoorbeeld door het gebruiken van fair trade producten en bij het ontwikkelen van het duurzaam inkoopbeleid.
4. het inzetten van gemeentelijke capaciteit en expertise: medewerkers van de gemeente zullen worden ingezet bij projecten en bij de uitwisseling van ervaringen en expertise.

Voor wat betreft de uitvoering van de drie speerpunten noemen we nog de volgende aspecten:

- Op korte termijn zal de gemeente Houten zich aanmelden bij VNG International om Millennium Gemeente te worden. In aansluiting hierop zal een klankbordgroep worden gevormd met vertegenwoordigers van lokale organisaties om de verdere activiteiten in het kader van de Millennium Campagne nader uit te werken. Het is de bedoeling dat de klankbordgroep een eigenstandige positie krijgt om zo de Millennium Campagne in Houten verder te ontwikkelen en uit te dragen.
- Om als Houten het predicaat Fair Trade gemeente te behalen zullen we actief steun verlenen aan de activiteiten van de lokale werkgroep. De voorwaarden die daarbij aan de gemeente worden gesteld, bijvoorbeeld met betrekking tot het gebruik van fair trade producten en het duurzaam inkoopbeleid, zullen we naar vermogen vervullen. Inmiddels is onze gemeente uitgekozen als één van de zes “inspiratiegemeenten” in de Fair Trade Gemeente Campagne.
- Voor de projectmatige samenwerking ter versterking van lokale besturen zullen we Houten aanmelden als geïnteresseerde in het Millennium Gemeente instaprogramma van LOGO South van VNG International. Of van dit programma gebruik wordt gemaakt zal mede afhangen van de afronding van de nog lopende projecten in de Antillen. Ook zal hierbij terdege worden gekeken of deelname inpasbaar is in de lopende werkzaamheden, gelet op de beschikbare capaciteit.
- Om het aantal internationale contacten voor de verschillende doelgroepen (scholen, organisaties op het gebied van fietsen, solidariteitsgroepen etc.) te bevorderen zal de gemeente vooral in praktische zin proberen een ondersteunende rol te vervullen. Bijvoorbeeld door te verwijzen naar mogelijke subsidiemogelijkheden elders of door hieraan aandacht te schenken in de gemeenterubrieken, etc. Financiële ondersteuning is, gelet op het beperkte budget, slechts zeer beperkt mogelijk en uitsluitend voor zeer specifieke uitgaven.
- Voor het onderdeel Houten fietsstad, zullen op korte termijn de gewenste (internationale) relaties worden aangegaan of verder worden aangehaald. Verder zal worden gewerkt aan het ontwikkelen van een passend aanbod aan informatiemateriaal en voorzieningen om Houten als fietsstad te kunnen presenteren. Hierbij zal zoveel mogelijk een beroep worden gedaan om beschikbare subsidies.

De uitvoering van bovengenoemde activiteiten vergt ook binnen de gemeente extra personele inzet, die de huidige, zeer bescheiden capaciteit, te boven gaat. Er is vooral behoefte aan een tijdelijke aanjaagfunctie en aan capaciteit ten behoeve van de coördinatie, communicatie en uitvoering van projecten inclusief het verwerven van subsidies daarbij. Zonder deze extra personele inzet mag niet verwacht worden dat de activiteiten ook daadwerkelijk in voldoende mate van de grond zullen komen,.

We stellen daarom voor om voor een periode van 2 jaar hiervoor incidenteel extra personele capaciteit in te zetten. Na deze periode moeten de activiteiten binnen de normale structurele capaciteit van de gemeentelijke organisatie uitgevoerd en begeleid kunnen worden.

7. FINANCIËLE ASPECTEN

Voor Internationale Samenwerking is vanaf 2007 een budget van € 16.700 per jaar beschikbaar. Ten opzichte van de daaraan voorafgaande jaren is dit een verhoging van € 10.000,- Gelet op de ambities en doelen die in deze nota zijn verwoord achten we een geleidelijke verdere verhoging van het budget gewenst. We zijn van mening dat een gemeente als Houten minimaal € 0,50 per inwoner voor Internationale Samenwerking beschikbaar zou moeten stellen. Dit is ook het gemiddelde bedrag dat Nederlandse gemeentes uitgeven aan internationale samenwerking. Wij stellen daarom voor om vanaf 2010 het budget verder te verhogen tot € 25.000,- . We realiseren ons dat de uitvoering van de nota tevens extra arbeidsinzet van de medewerkers van de gemeente zal vergen zowel als aanjaagfunctie, coördinerende werkzaamheden als voor de diverse projecten. Om ook dit zichtbaar te maken is hiervoor een tijdelijke extra post van € 25.000 per jaar voor 2009 en 2010 opgenomen. Al met al heeft Houten naar onze mening hiermee een flinke stap gezet op het terrein van Internationale Samenwerking.

Met betrekking tot de besteding van de middelen stellen we indicatief per speerpunt de volgende verdeling voor de jaren 2009 en 2010 ev.:

Onderwerp / Actie	2009	2010	Opmerkingen
1. Campagne Millennium Gemeente en ondersteuning actie Houten Fair Trade Gemeente (incl. subsidie aan solidariteitsgroepen)	€13.200	€19.000	Betreft de algemene kosten van beide campagnes en de subsidies aan de solidariteitsgroepen
2. Het op projectbasis versterken van het lokaal bestuur elders in de wereld	p.m.	p.m.	Ambtelijke tijd wordt voor 50% vergoed. Reis- en verblijfkosten worden volledig vergoed.
3. Stimuleren Internationale kennisuitwisseling	€ 2.000	€ 3.000	Het gaat hierbij primair om bijdragen voor organisatiekosten, niet voor kosten van deelnemers
4. Internationaal profileren van Houten als fietsstad	€ 1.500	€ 3.000	Ook zal gebruik worden gemaakt van het budget voor OV/mobiliteit, recreatiebeleid en externe subsidies
5. Regeling noodhulp bij internationale	p.m.	p.m.	Bij een lokale fondsenwervings-

rampen			actie i.h.k.v. een grote landelijke actie, verdubbelt de gemeente de lokale opbrengst tot maximaal € 2.500 per nationale actie. De kosten komen t.l.v. "onvoorzien".
Totaal	€16.700	€25.000	
Tijdelijke extra ambtelijke inzet	€25.000	€25.000	Betreft tijdelijke aanjaagfunctie, coördinatie en deelname/ uitvoering van projecten inclusief subsidieverwerving

-

8. IJKPUNTEN RESULTATEN

Zoals eerder genoemd is deze beleidsnota voor minimaal 4 jaar geschreven. In 2013 zal het beleid worden geëvalueerd en indien nodig worden aangepast. Wij stellen ons tot doel om over 4 jaar de volgende resultaten te hebben bereikt (per speerpunt van beleid):

Houten Millennium- / Fair Trade Gemeente:

- Houten is Millennium- en Fair Trade Gemeente en voert in dat verband concrete activiteiten uit;
- Er is een actief platform op het gebied van internationale samenwerking
- Houten subsidieert initiatieven van solidariteitsgroepen. Het aantal Houtense initiatieven op het gebied van internationale samenwerking is met 25% toegenomen;
- Er is een goede beleidsregel subsidieverstrekking internationale samenwerking.

Versterken lokale besturen elders in de wereld:

- Houten heeft minimaal 4 maal deelgenomen aan een project waarbij lokale besturen elders in de wereld werden ondersteund (gemiddeld 1x per jaar);

Stimuleren van kennisuitwisseling:

- Er is samenwerking ontstaan in clusters (onderwijs/scholen, sport, kerken, cultureel etc.);
- Het netwerk in Houten op het gebied van internationale samenwerking is in kaart gebracht;
- Houten heeft een eigen "wereld"-festival waarbij inwoners kennismaken met muziek, cultuur, eten/drinken etc. van mensen van buiten Nederland;

Houten profileren als fietsstad:

- Houten is internationaal méér bekend geworden als fietsstad;
- Houten ontvangt minimaal 12 buitenlandse delegaties en geeft desgevraagd adviezen

- Houten staat toeristisch (m.n. op het gebied van recreatief fietsen) op de kaart;
- Houten fungeert met regelmaat als uitvalsbasis voor excursieprogramma's tijdens grote congressen die in Utrecht plaatsvinden;
- De gemeente doet mee aan de campagne "Fietsen Scoort"

9. TOT SLOT

Houten bouwt, bindt en bruist! Nu de belangrijkste bouwprojecten opgeleverd zijn komt er steeds meer ruimte voor het "binden" en "bruisen". Met dit nieuwe beleid zijn wij van mening dat Houten, zij het op beperkte schaal, beschikt voor een modern internationaal beleid. Dit houdt voor ons in om mensen in Houten met elkaar in contact te brengen en hen te inspireren tot betrokkenheid bij de wereld om ons heen. Houten als Millennium Gemeente wil lokaal initiatief met de mondiale ontwikkelingsagenda verbinden en daardoor de gemeentelijke internationale samenwerking meer zichtbaar maken. Door voorbeeldgedrag draagt de gemeente bij aan eerlijke handel en maatschappelijk verantwoord ondernemerschap. Dit zal zich vertalen in het predicaat Houten Fair Trade gemeente. In het nieuwe beleid is een belangrijke plaats ingeruimd voor de fiets. Wij zijn trots op ons fietsbeleid en we willen onze kennis en ervaring graag delen met landen waar fietsen nog steeds een gevaarlijk, ongezond en achtergesteld transportmiddel is. Ons nieuwe beleid op het gebied van internationale samenwerking gaat dan ook op alle fronten "in een hogere versnelling"!